Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (tretji senat)

z dne 16. julija 2015*

„Predhodno odločanje — Prosti pretok blaga — Členi od 34 PDEU do 36 PDEU — Ukrepi z enakim učinkom — Direktiva 94/11/ES — Člena 3 in 5 — Izčrpna uskladitev — Prepoved oviranja dajanja na trg obutve, ki ustreza zahtevam Direktive 94/11 — Nacionalna zakonodaja, s katero se zahteva prikaz države porekla na oznaki, ki se nanaša na izdelke, proizvedene v tujini, z uporabo izraza v italijanskem jeziku ‚pelle' — Izdelki, dani v prosti promet"

V zadevi C-95/14,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Tribunale di Milano (Italija) z odločbo z dne 20. februarja 2014, ki je prispela na Sodišče 27. februarja 2014, v postopku

Unione Nazionale Industria Conciaria (UNIC),

Unione Nazionale dei Consumatori di Prodotti in Pelle, Materie Concianti, Accessori e Componenti (Uni.co.pel)

proti

FS Retail,

Luna Srl,

Gatsby Srl,

SODIŠČE (tretji senat),

v sestavi M. Ilešič, predsednik senata, A. Ó Caoimh, sodnik, C. Toader (poročevalka), sodnica, in E. Jarašiūnas in C. G. Fernlund, sodnika,

generalna pravobranilka: E. Sharpston,

sodna tajnica: L. Carrasco Marco, administratorka,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 15. januarja 2015,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

— za Unione Nazionale Industria Conciaria (UNIC) G. Floridia, A. Tornato, M. Mussi, A. Fratini in G. Geminiani, odvetniki,

* Jezik postopka: italijanščina.

— za Unione Nazionale dei Consumatori di Prodotti in Pelle Materie Concianti, Accessori e Componenti (Uni.co.pel), G. Floridia, A. Tornato, M. Mussi, G. P. Geminiani in A. Fratini, odvetniki,

— za FS Retail M. Sapio, odvetnik,

— za Luna Srl A. Cattel in M. Concetti, odvetnika,

— za Gatsby Srl A. Terenzi, odvetnik,

— za češko vlado M. Smolek, agent,

— za nemško vlado T. Henze in J. Möller, agenta,

— za nizozemsko vlado M. Bulterman, B. Koopman in H. Stergiou, agenti,

— za švedsko vlado A. Falk, C. Meyer-Seitz, U. Persson, N. Otte Widgren in K. Sparrman, skupaj z L. Swedenborgom, E. Karlssonom in F. Sjövallom, agenti,

— za Evropsko komisijo G. Gattinara in G. Zavvos, agenta,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalne pravobranilke na obravnavi 23. aprila 2015

izreka naslednjo

Sodbo

1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago členov od 34 PDEU do 36 PDEU, členov 3 in 5 Direktive Evropskega Parlamenta in Sveta 94/11/ES z dne 23. marca 1994 o približevanju na področju zakonov in drugih predpisov držav članic v zvezi z označevanjem materialov, ki se uporabljajo za glavne sestavne dele obutve, namenjene prodaji potrošnikom (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 13, zvezek 13, str. 173), in člena 60 Uredbe (EU) št. 952/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. oktobra 2013 o carinskem zakoniku Unije (UL L 269, str. 1, v nadaljevanju: carinski zakonik Unije).

2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med Unione Nazionale Industria Conciaria (UNIC), panožnim nacionalnim združenjem, včlanjenim v italijansko industrijsko združenje, ki združuje in zastopa najboljše izvajalce v usnjarski panogi, ter Unione Nazionale dei Consumatori di Prodotti in Pelle, Materie Concianti, Accessori e Componenti (Uni.co.pel), nepridobitnim združenjem potrošnikov, katerega namen je družbena solidarnost, in družbami italijanskega prava FS Retail, Luna Srl in Gatsby Srl glede dajanja na trg obutve, ki je imela na notranji strani podplata splošno poimenovanje v italijanskem jeziku „pelle“ (koža/usnje) ali „vera pelle“ (prava koža/pravo usnje), v Italiji, in sicer brez navedbe o državi porekla izdelka.

Pravni okvir

Pravo Unije

3 V skladu s členom 8 Direktive 98/34/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. junija 1998 o določitvi postopka za zbiranje informacij na področju tehničnih standardov in tehničnih predpisov (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 13, zvezek 20, str. 337), kakor je bila spremenjena z Direktivo 98/48/ES Evropskega parlamenta in Sveta (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 13,

zvezek 21, str. 8, v nadaljevanju: Direktiva 98/34) morajo države članice Evropski komisiji načeloma takoj sporočiti vsak osnutek tehničnega predpisa, ki ga želijo sprejeti. Komisiji morajo predložiti tudi razloge, iz katerih je uzakonitev takega tehničnega predpisa potrebna, če ti niso že jasno razvidni v osnutku. Komisija mora nato nemudoma uradno obvestiti druge države članice o osnutku in vseh dokumentih, ki jih je prejela. Države članice brez odloga sporočijo Komisiji dokončno besedilo tehničnega predpisa.

4 Na podlagi člena 9 te direktive se sprejetje osnutka tehničnega predpisa, sporočenega v skladu s členom 8, preloži za tri mesece od dneva, ko Komisija prejme sporočilo o osnutku tehničnega predpisa. Ta člen med drugim določa, da se to obdobje podaljša na šest mesecev, če Komisija ali druga država članica poda podrobno mnenje v smislu, da bi se lahko zaradi predvidenega ukrepa pojavile ovire za prosti pretok blaga na notranjem trgu. Obdobje mirovanja se podaljša na dvanajst mesecev, če v treh mesecih po prejemu obvestila Komisija izjavi, da namerava predlagati ali sprejeti zakonodajo v zvezi z zadevo, ki je urejena z osnutkom tehničnega predpisa.

5 Člen 24 Uredbe Sveta (EGS) št. 2913/92 z dne 12. oktobra 1992 o carinskem zakoniku Skupnosti (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 2, zvezek 4, str. 307) je določal:

„Blago, ki je bilo proizvedeno v dveh ali več državah, se šteje za blago po poreklu iz tiste države, v kateri je bila, v za to opremljenem podjetju, opravljena zadnja bistvena, gospodarsko upravičena predelava ali obdelava, in katere izid je izdelava novega proizvoda ali predstavlja pomembno stopnjo proizvodnje.“

6 Uredba št. 2913/92 je bila razveljavljena s carinskim zakonikom Unije, ki je začel veljati 31. oktobra 2013. Vendar se člen 60 tega zakonika, ki ima v bistvu enako vsebino kot člen 24 Uredbe št. 2913/92, na podlagi člena 288(2) navedenega zakonika uporablja šele od 1. maja 2016.

7 V prvi, drugi, tretji, peti in sedmi uvodni izjavi Direktive 94/11 je navedeno:

„ker v nekaterih državah članicah obstajajo predpisi o oznakah za obutev, katerih namen je varovati in obveščati javnost ter zagotavljati zakonite interese panoge;

ker je zaradi različnosti teh predpisov lahko ovirana trgovina znotraj Skupnosti, kar lahko vpliva na delovanje notranjega trga;

ker bi bilo treba točno določiti postavke skupnega sistema označevanja obutve, da bi se izognili težavam zaradi različnih sistemov;

[…]

ker je v interesu potrošnika in obutvene panoge, da se uvede sistem, ki bi z natančno navedbo vrste materialov, ki se uporabljajo za glavne sestavne dele obutve, zmanjšal možnost prevare;

[…]

ker je usklajevanje nacionalne zakonodaje ustrezen način za odpravljanje teh ovir za prosto trgovino; ker države članice same ne morejo v zadovoljivem obsegu doseči zgoraj omenjenega cilja; ker ta direktiva določa le zahteve, ki so nujno potrebne za prosti pretok izdelkov, za katere se uporablja;

[…]“

8 Člen 1(1), drugi pododstavek, te direktive določa:

„V tej direktivi ‚obutev' pomeni vse izdelke s podplatom, katerih namen je, da varujejo ali pokrijejo stopalo, skupaj z deli, ki se prodajajo posebej, kakor je navedeno v Prilogi I."

9 Člen 2 te direktive določa:

„1. Države članice sprejmejo vse potrebne ukrepe, da bi zagotovile, da vsa obutev na trgu ustreza zahtevam te direktive o označevanju, brez vpliva na druge ustrezne določbe Skupnosti.

2. Kadar je na trg poslana obutev, ki ne ustreza določbam v zvezi z zahtevami o označevanju, pristojna država članica sprejme ustrezne ukrepe, kakor je določeno v nacionalni zakonodaji te države."

10 Člen 3 navedene direktive določa:

„Brez vpliva na druge ustrezne predpise Skupnosti države članice z uporabo neusklajenih nacionalnih določb, ki urejajo označevanje določenih vrst obutve ali obutve na splošno, ne smejo prepovedati ali ovirati dajanje na trg obutve, ki ustreza zahtevam te direktive o označevanju."

11 Člen 4 te direktive določa:

„1. Oznaka v skladu s Prilogo I vsebuje podatke o materialu, ki predstavlja vsaj 80 % površine gornjega dela in podloge in vložka obutve ter vsaj 80 % prostornine podplata. Če nobeden od materialov ne predstavlja vsaj 80 %, je treba navesti podatke o dveh glavnih materialih, ki so uporabljeni v sestavi obutve.

2. Podatki so prikazani na obutvi. Proizvajalec ali njegov pooblaščeni zastopnik s sedežem v Skupnosti lahko izbere piktogram ali pisni prikaz podatkov vsaj v jeziku ali jezikih, ki jih določi država članica potrošnje, v skladu s Pogodbo, kakor je določeno in slikovno prikazano v Prilogi I. Države članice s svojimi nacionalnimi določbami zagotovijo, da so potrošniki ustrezno obveščeni o pomenu teh piktogramov, pri tem pa skrbijo, da take določbe ne ustvarjajo ovire v trgovanju.

3. V tej direktivi označevanje zajema pritrjevanje potrebnih podatkov na vsaj en kos obutve v vsakem paru. Za označevanje se lahko uporabi tisk, nalepka, žig ali priložena etiketa.

4. Oznaka mora biti vidna, varno pritrjena in dostopna, dimenzije piktograma pa morajo biti dovolj velike, da so podatki na njem lahko razumljivi. Oznaka ne sme zavajati potrošnika.

5. Proizvajalec ali njegov pooblaščeni zastopnik s sedežem v Skupnosti morata priskrbeti oznako in poskrbeti za točnost podatkov na oznaki. Če niti proizvajalec niti njegov pooblaščeni zastopnik nimata sedeža v Skupnosti, ta dolžnost preide na osebo, odgovorno za prvo dajanje obutve na trg v Skupnosti. Prodajalec na drobno mora še naprej zagotavljati, da ima obutev, ki jo prodaja, ustrezno oznako, predpisano s to direktivo."

12 Člen 5 Direktive 94/11 določa:

„Podatkom, ki jih zahteva ta direktiva, se lahko na oznaki po potrebi dodajo drugi pisni podatki, vendar v skladu s členom 3 države članice ne smejo prepovedati ali ovirati dajanja na trg obutve, ki ustreza zahtevam te direktive."

Italijansko pravo

13 Člen 3(2) zakona št. 8/2013 z dne 14. januarja 2013, ki prinaša nove določbe o uporabi izrazov v italijanskem jeziku „cuoio“, „pelle“ in „pelliccia“ in njihovih izpeljank ali sinonimov (GURI št. 25 z dne 30. januarja 2013, v nadaljevanju: zakon št. 8/2103) med drugim določa, da je „[p]repovedano […] dati v promet ali drugače prodajati z nazivi ‚cuoio‘ [usnje], ‚pelle‘ [koža], ‚pelliccia‘ [krzno] in njihovimi izpeljankami ali sinonimi, naj bo kot pridevnik ali samostalnik, tudi če so kot predpona ali pripona dodani drugim besedam ali kot generično ime za ‚pellame‘ [usnje], ‚pelletteria‘ [usnjena galanterija] ali ‚pellicceria‘ [krznarstvo], tudi prevedeni v druge jezike, različne od italijanskega, izdelke, ki niso pridobljeni izključno iz živalske kože, namenoma obdelane tako, da ohranijo naravne značilnosti, in še posebno izdelke, ki so različni od izdelkov, navedenih v členu 1.“ Izdelki, ki so pridobljeni z obdelavo v tujih državah in vsebujejo navedbe omenjenih izrazov v italijanskem jeziku, morajo biti obvezno opremljeni z etiketo, na kateri je navedena država njihovega porekla.

14 Na podlagi te nacionalne zakonodaje pomeni dajanje na trg izdelkov iz usnja, ki ni italijansko, vendar s pisnimi oznakami v italijanskem jeziku, neizpodbojno domnevo zavajanja potrošnika.

15 Zakon št. 8/2013 ne razlikuje med blagom, izdelanim v tretjih državah, in blagom, zakonito izdelanim in danim v promet v državi članici Evropske unije, ki ni Italijanska republika.

16 V skladu s členom 4 tega zakona se kršitev prepovedi dajanja na trg, določene v tem predpisu, kaznuje z upravnimi kaznimi v višini od 10.000 EUR do 50.000 EUR in z upravnim zasegom zadevnega blaga.

Dejansko stanje v sporu o glavni stvari in vprašanja za predhodno odločanje

17 UNIC in Uni.co.pel sta s predlogom za izdajo začasne odredbe, vloženim 27. septembra 2013 pri predložitvenem sodišču, zahtevali sprejetje nujnih začasnih ukrepov proti toženim strankam iz postopka v glavni stvari.

18 Tožeči stranki iz postopka v glavni stvari navedenim toženim strankam očitata, da so v nasprotju z zakonom št. 8/2013 na italijanskem ozemlju tržile obutev, ki je imela na notranji strani podplata splošno poimenovanje v italijanskem jeziku „pelle“ (koža/usnje) ali „vera pelle“ (prava koža/pravo usnje) brez kakršne koli navedbe o državi porekla izdelka. To naj bi lahko zavedlo javnost glede porekla usnja, tako da bi zaradi italijanske znamke, ki označuje blago, temu zmotno pripisala italijansko poreklo. Poleg tega naj bi žig „pelle“ (koža/usnje) oziroma „vera pelle“ (prava koža/pravo usnje) na vložku zmotno vzbujal vtis, da je obutev v celoti, vključno z njenimi usnjenimi deli, italijanskega porekla, čeprav to ne drži.

19 Tožeči stranki sta zato predložitvenemu sodišču predlagali, naj toženim strankam iz postopka v glavni stvari naloži, da na italijanskem ozemlju več ne dajejo v obtok take obutve, ki ne vsebuje navedbe države porekla uporabljenega usnja. Prav tako sta predlagali, naj se poleg te odredbe naloži plačilo denarne kazni.

20 Iz predložitvene odločbe je razvidno, da je nekatera obutev, ki je predmet spora, o katerem odloča predložitveno sodišče, izdelana v tretjih državah, kot je Kitajska, kot je navedeno na plastični etiketi, pritrjeni na podplatu. Po navedbah tožečih strank pa taka navedba ne ustreza zahtevam zakona št. 8/2013, ker se ne nanaša posebej na poreklo usnja kot elementa obutve, temveč na poreklo obutve kot celote. V takih okoliščinah bi tako označba „vera pelle“ na vložku potrošnika zavedla, da bi mislil, da je ta obutev, čeprav je proizvedena v tujini, izdelana iz usnja italijanskega porekla. Nasprotno pa naj bi bilo za drugo obutev sporno, ali je uporabljeno usnje evropskega ali zunaj-evropskega porekla.

21 Predložitveno sodišče najprej meni, da bi lahko sporne določbe zakona št. 8/2013 v skladu s sodbo Eggers (13/78, EU:C:1978:182, točka 25) pomenile ukrepe z enakovrednim učinkom, kot ga imajo količinske omejitve, ki so v nasprotju s pravom Unije, saj domneva o kakovosti, povezana s potekom celotnega proizvodnega procesa ali njegovega dela na nacionalnem ozemlju, ki zato omejuje postopek izdelave, katerega delovne faze v celoti ali deloma potekajo v drugih državah članicah, ali temu postopku škoduje, ni združljiva z enotnim trgom.

22 Predložitveno sodišče sprašuje tudi, ali pravo Unije nasprotuje tej nacionalni zakonodaji, le če se nanaša na usnjene izdelke, ki so pridobljeni z obdelavo in se zakonito tržijo v državah članicah, ali pa tudi, če se nanaša na usnjene izdelke, ki so pridobljeni z obdelavo v tretjih državah in se v Uniji še ne tržijo zakonito.

23 Dalje se to sodišče sprašuje, ali je treba za člen 3 zakona št. 8/2013, ki prepoveduje dajanje na trg obutve, katere označevanje je vseeno skladno z zahtevami Direktive 94/11, šteti, da nalaga obveznost navedbe porekla, ki ni skladna s členom 5 navedene direktive.

24 Nazadnje želi navedeno sodišče izvedeti, ali carinski zakonik Unije in pravilo, da je blago, ki je bilo proizvedeno v dveh ali več državah, po poreklu iz tiste države, v kateri je bila opravljena zadnja bistvena predelava ali obdelava, tudi nasprotujeta nacionalni zakonodaji iz spora o glavni stvari.

25 V teh okoliščinah je Tribunale di Milano prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ta vprašanja:

„1. Ali členi [od 34 PDEU do 36 PDEU] ob pravilni razlagi nasprotujejo uporabi člena 3(2) zakona št. 8 – ki nalaga obvezno označevanje z navedbo države porekla za izdelke, pridobljene z obdelavo v tujih državah, na katerih je uporabljen izraz v italijanskem jeziku ‚pelle‘ – za izdelke iz usnja, zakonito obdelanega ali danega na trg v drugih državah članicah Evropske unije, zaradi česar tak nacionalni zakon postane ukrep z enakim učinkom kot količinska omejitev, ki je prepovedana s členom 34 PDEU in ni utemeljena v skladu s členom 36 PDEU?

2. Ali členi [od 34 PDEU do 36 PDEU] ob pravilni razlagi nasprotujejo uporabi člena 3(2) zakona št. 8 – ki nalaga obvezno označevanje z navedbo države porekla za izdelke, pridobljene z obdelavo v tujih državah, na katerih je uporabljen izraz v italijanskem jeziku ‚pelle‘ – za izdelke iz usnja, pridobljenega z obdelavo v državah nečlanicah EU, ki v Uniji še niso zakonito dani na trg, zaradi česar tak nacionalni zakon postane ukrep z enakim učinkom kot količinska omejitev, ki je prepovedana s členom 34 PDEU in ni utemeljena v skladu s členom 36 PDEU?

3. Ali člena 3 in 5 Direktive 94/11 ob pravilni razlagi nasprotujeta uporabi člena 3(2) zakona št. 8 – ki nalaga obvezno označevanje z navedbo države porekla za izdelke, ki so pridobljeni z obdelavo v tujih državah in na katerih je uporabljen izraz v italijanskem jeziku ‚pelle‘ – za izdelke iz usnja, zakonito obdelanega ali danega na trg v drugih državah članicah Unije?

4. Ali člena 3 in 5 Direktive 94/11 ob pravilni razlagi nasprotujeta uporabi člena 3(2) zakona št. 8, ki nalaga obvezno označevanje z navedbo države porekla za izdelke iz usnja, pridobljenega z obdelavo v državah nečlanicah Evropske unije, ki se v Uniji še ne tržijo zakonito?

5. Ali člen 60 Uredbe št. 952/2013 ob pravilni razlagi nasprotuje uporabi člena 3(2) zakona št. 8 – ki nalaga obvezno označevanje z navedbo države porekla za izdelke iz obdelave v tujih državah, na katerih je uporabljen izraz v italijanskem jeziku ‚pelle‘ – za izdelke iz usnja, pridobljenega z obdelavo v državah članicah Evropske unije, ki se v Uniji še ne tržijo zakonito?

6. Ali člen 60 Uredbe št. 952/2013 ob pravilni razlagi nasprotuje uporabi člena 3(2) zakona št. 8 – ki nalaga obvezno označevanje z navedbo države porekla za izdelke iz obdelave v tujih državah, na katerih je uporabljen izraz v italijanskem jeziku ‚pelle' – za izdelke iz usnja, pridobljenega z obdelavo v državah nečlanicah Evropske unije, ki se v Uniji še ne tržijo zakonito?"

Vprašanja za predhodno odločanje

Direktiva 98/34

26 Najprej je treba opozoriti, da se Komisija sklicuje na to, da se določbe zakona št. 8/2013 ne uporabljajo, ker je bilo z njihovim sprejetjem kršeno trimesečno obdobje mirovanja, določeno v členu 9 Direktive 98/34.

27 Komisija trdi, da ji je bil zakon št. 8/2013 sporočen 29. novembra 2012 in da je v skladu s členom 9(1) Direktive 98/34 navedla, da bi moral biti rok za sprejetje tega zakona preložen na 1. marec 2013. Zakon št. 8/2013 naj bi bil ob očitnem kršenju te določbe sprejet 14. januarja 2013 in začel veljati 14. februarja 2013.

28 UNIC in Uni.co.pel sta na obravnavi potrdili informacije, ki jih je posredovala Komisija, in dodali, da so italijanski organi sprejeli ukrepe, potrebne za odpravo te kršitve obveznih določb Direktive 98/34, in sicer z razveljavitvijo zakona št. 8/2013 na podlagi člena 26 zakona št. 161 z dne 30. oktobra 2014. V skladu s tem razveljavitvenim zakonom mora biti nov predpis s tega področja sprejet v dvanajstih mesecih, ob upoštevanju obveznosti sporočanja tehničnih predpisov iz Direktive 98/34.

29 V zvezi s tem je treba spomniti, da se tehnično pravilo ne sme uporabiti, če ni bilo sporočeno v skladu s členom 8(1) Direktive 98/34 ali če je bilo, čeprav je bilo sporočeno, potrjeno in izvedeno pred potekom trimesečnega obdobja mirovanja, določenega v členu 9(1) navedene direktive (glej sodbi CIA Security International, C-194/94, EU:C:1996:172, točke 41, 44 in 54, in Unilever, C-443/98, EU:C:2000:496, točka 49).

30 Zato mora v zadevi v glavni stvari predložitveno sodišče preveriti, ali je zakon št. 8/2013 začel veljati ob kršitvi obdobja mirovanja, določenega v členu 9 Direktive 98/34. Če je, pomeni neupoštevanje tega obdobja mirovanja bistveno kršitev postopka, katere posledica je neuporaba spornega tehničnega predpisa. Kot je poudarila generalna pravobranilka v točkah od 44 do 47 sklepnih predlogov, člena 3(2) zakona št. 8/2013 v takem primeru ni mogoče uveljavljati proti posameznikom.

31 Vendar je treba glede na to, da za vprašanja v zvezi z razlago prava Unije, ki jih nacionalna sodišča zastavijo v pravnem in dejanskem okviru, ki so ga sama pristojna opredeliti in katerega pravilnosti Sodišče ne preizkuša, velja domneva upoštevnosti (sodba Melki in Abdeli, C-188/10 in C-189/10, EU:C:2010:363, točka 27 in navedena sodna praksa), na vprašanja predložitvenega sodišča odgovoriti.

Prvo in tretje vprašanje

32 Predložitveno sodišče s prvim in tretjim vprašanjem, ki ju je treba obravnavati skupaj, v bistvu sprašuje, ali je treba člene od 34 PDEU do 36 PDEU ter člena 3 in 5 Direktive 94/11 razlagati tako, da nasprotujejo zakonodaji države članice, kakršna je ta iz spora o glavni stvari, ki med drugim prepoveduje dajanje na trg usnjenih delov obutve s poreklom iz drugih držav članic ali tretjih držav, ki so bili že dani na trg v drugi državi članici ali zadevni državi članici, če ti izdelki ne vsebujejo navedbe o državi porekla.

33 Ker se ti vprašanji nanašata tako na razlago primarnega prava kot na razlago Direktive 94/11, je treba spomniti, da je treba v skladu z ustaljeno sodno prakso vse nacionalne ukrepe na področju, ki je bilo predmet temeljite uskladitve na ravni Unije, presojati glede na določbe tega ukrepa uskladitve, ne pa glede na primarno pravo (sodbi Gysbrechts in Santurel Inter, C-205/07, EU:C:2008:730, točka 33, in Komisija/Belgija, C-421/12, EU:C:2014:2064, točka 63).

34 Tako je treba na prvem mestu preučiti, ali je uskladitev, izvedena s to direktivo, zlasti z njenima členoma 3 in 5, izčrpna.

35 V ta namen mora Sodišče pri razlagi teh določb upoštevati ne le njihovo besedilo, ampak tudi sobesedilo in cilje, ki jih uresničuje ureditev, katere del so (glej sodbo Sneller, C-442/12, EU:C:2013:717, točka 21 in navedena sodna praksa).

36 Iz prve, druge, tretje in sedme uvodne izjave Direktive 94/11 je razvidno, da je njen cilj točno določiti postavke skupnega sistema označevanja obutve, da bi se izognilo težavam zaradi različnih nacionalnih zakonodaj na tem področju, ki lahko povzročijo ovire za trgovino v Uniji. Usklajevanje teh zakonodaj se šteje za ustrezen način za odpravljanje teh ovir za prosto trgovino, saj države članice tega cilja same ne morejo zadovoljivo doseči.

37 Kot je poudarila generalna pravobranilka v točkah 58 in 59 sklepnih predlogov, je iz členov 1 in 4 Direktive 94/11 v povezavi s Prilogo I k tej direktivi razvidno, da z navedeno direktivo niso določene minimalne zahteve glede označevanja materialov, ki se uporabljajo za glavne sestavne dele obutve, ampak izčrpna pravila. Zato države članice niso upravičene sprejeti strožjih zahtev.

38 Čeprav je res, da lahko države članice na podlagi člena 5 navedene direktive dovolijo, da se „podatkom, ki jih zahteva ta direktiva“, „po potrebi dodajo drugi pisni podatki“, pa še vedno velja, da v skladu s tem istim členom 5 države članice „v skladu s členom 3“ ne smejo „prepovedati ali ovirati dajanja na trg obutve, ki ustreza zahtevam te direktive“.

39 Tako iz dobesedne razlage navedenih členov 3 in 5, če se jih razume glede na cilje Direktive 94/11, izhaja, da se s to direktivo izvaja izčrpna uskladitev, kar zadeva vsebino obveznosti označevanja materialov, uporabljenih v glavnih delih obutve, ki, ko so izpolnjene, državam članicam prepovedujejo oviranje dajanja na trg teh izdelkov.

40 Glede na te premisleke je treba nacionalno zakonodajo iz spora o glavni stvari v delu, v katerem se nanaša na označevanje usnjenih delov obutve s poreklom iz drugih držav članic ali že danih v prosti promet na ozemlju Unije, presojati zgolj glede na določbe Direktive 94/11, ne pa glede na določbe primarnega prava.

41 Drugič, v zvezi s presojo glede na Direktivo 94/11 je treba spomniti, da se ukrepi, določeni za liberalizacijo trgovine med državami članicami, kot je Direktiva 94/11, popolnoma enako uporabljajo za proizvode, ki izvirajo iz držav članic, in za proizvode, ki izvirajo iz tretjih držav in so v Uniji v prostem prometu. V zvezi s tem je Sodišče glede prostega pretoka blaga v Uniji pojasnilo, da so proizvodi, za katere velja prosti pretok, zagotovo in popolnoma izenačeni s proizvodi, ki izvirajo iz držav članic (glej v tem smislu sodbo Tezi Textiel/Komisija, 59/84, EU:C:1986:102, točka 26).

42 V skladu s členom 3 te direktive „države članice z uporabo neusklajenih nacionalnih določb, ki urejajo označevanje določenih vrst obutve ali obutve na splošno, ne smejo prepovedati ali ovirati dajanje na trg obutve, ki ustreza zahtevam te direktive o označevanju“.

43 V skladu s členom 4 Direktive 94/11 in Prilogo I k tej direktivi mora označevanje tovrstnih izdelkov vsebovati le navedbo informacij v zvezi z materiali, uporabljenimi za njihovo proizvodnjo (usnje, premazano usnje, tekstil in drugi materiali). Obveznost navedbe države porekla usnja, kot jo nalaga zakonodaja iz spora o glavni stvari, torej s to direktivo ni določena.

44 V zvezi s tem je treba spomniti, da je Sodišče glede razlage člena 34 PDEU že presodilo, da je namen navedb ali oznak porekla, kot so te iz spora o glavni stvari, potrošniku omogočiti, da razlikuje med domačimi in uvoženimi proizvodi, kar mu omogoča, da izrazi svoje morebitne predsodke proti tujim proizvodom. Znotraj enotnega notranjega trga zahteva po označevanju porekla ne le otežuje dajanje v promet v eni državi članici blaga, proizvedenega v drugih državah članicah v zadevnih sektorjih, temveč s postavljanjem v slabši položaj blaga, proizvedenega z delitvijo dela med državami članicami, tudi ovira gospodarsko prepletanje v okviru Unije (glej v tem smislu sodbo Komisija/Združeno kraljestvo, 207/83, EU:C:1985:161, točka 17).

45 Poleg tega iz sodne prakse v zvezi s to določbo izhaja, da jezikovne zahteve, kot so določene z zakonodajo države članice iz spora o glavni stvari, pomenijo oviro za trgovino v Uniji, ker morajo imeti proizvodi, ki izvirajo iz drugih držav članic, drugačne oznake, kar povzroča dodatne stroške pakiranja (sodba Colim, C-33/97, EU:C:1999:274, točka 36).

46 Glede na zgornje premisleke je treba na prvo in tretje vprašanje odgovoriti, da je treba člena 3 in 5 Direktive 94/11 razlagati tako, da nasprotujeta zakonodaji države članice, kakršna je ta iz spora o glavni stvari, ki med drugim prepoveduje dajanje na trg usnjenih delov obutve s poreklom iz drugih držav članic ali s poreklom iz tretjih držav, ki so bili že dani na trg v drugi državi članici ali zadevni državi članici, če ti izdelki ne vsebujejo navedbe o državi porekla.

Drugo in četrto vprašanje

47 Z drugim in četrtim vprašanjem, ki ju je treba obravnavati skupaj, predložitveno sodišče v bistvu želi izvedeti, ali je treba člene od 34 PDEU do 36 PDEU ter člena 3 in 5 Direktive 94/11 razlagati tako, da nasprotujejo nacionalni zakonodaji, kakršna je ta iz spora o glavni stvari, ki med drugim prepoveduje dajanje na trg usnjenih delov obutve s poreklom iz tretjih držav, ki na ozemlju Unije še niso zakonito dani na trg, če ti proizvodi ne vsebujejo navedbe o državi porekla.

48 Glede na besede, ki jih je uporabilo predložitveno sodišče, se ti vprašanji nanašata na usnjene dele obutve s poreklom iz tretjih držav, ki na ozemlju Unije, vključno z italijanskim ozemljem, še ni bila dana v prosti promet.

49 V zvezi s tem je treba najprej spomniti, da so v skladu s členom 28 PDEU med državami članicami prepovedane carine pri uvozu in izvozu ter vse dajatve z enakim učinkom, pri čemer ta prepoved velja tako „za izdelke s poreklom iz držav članic“ kot „za izdelke, ki prihajajo iz tretjih držav in so v državah članicah v prostem prometu“.

50 V skladu s členom 29 PDEU za izdelke iz tretjih držav velja, da so v prostem prometu v neki državi članici, če so bile v tej državi zanje opravljene uvozne formalnosti in plačane vse predpisane carine ali dajatve z enakim učinkom in če te carine ali te dajatve niso bile v celoti ali delno povrnjene.

51 Vendar iz prebiranja predložitvene odločbe in nacionalnega spisa izhaja, da so bili zadevni izdelki v Italiji dani na trg in so bili torej na ozemlju Unije že dani v prosti promet v smislu člena 29 PDEU.

52 Treba pa je poudariti, prvič, da za take izdelke še naprej velja odgovor na prvo in tretje vprašanje, ki ga je Sodišče podalo v točkah od 32 do 46 te sodbe.

53 Drugič, glede na to, da se drugo in četrto vprašanje izrecno nanašata na izdelke, ki na ozemlju Unije še niso bili dani v prosti promet, iz tega sledi, da sta ti vprašanji hipotetični.

54 V zvezi s tem je treba spomniti, da lahko Sodišče zavrne odgovor na vprašanje za predhodno odločanje, ki ga je postavilo nacionalno sodišče, če je očitno, da zahtevana razlaga prava Unije nima nikakršne zveze z dejanskim stanjem ali predmetom spora o glavni stvari in če gre za hipotetičen problem

oziroma če Sodišče nima na voljo potrebnih dejanskih in pravnih elementov, da bi lahko podalo koristen odgovor na postavljena vprašanja (sodba Stark, C-293/10, EU:C:2011:355, točka 25 in navedena sodna praksa).

55 Zato je treba ugotoviti, da drugo in četrto vprašanje nista dopustni.

Peto in šesto vprašanje

56 S petim in šestim vprašanjem predložitveno sodišče v bistvu sprašuje, ali je treba člen 60 carinskega zakonika Unije razlagati tako, da nasprotuje nacionalni zakonodaji, kakršna je ta v postopku v glavni stvari.

57 Uvodoma je treba ugotoviti, da predložitveno sodišče sicer prosi za razlago člena 60 carinskega zakonika Unije, vendar ta člen začne veljati šele 1. maja 2016. Zato se je treba izreči o razlagi člena 24 Uredbe št. 2913/92, ki je veljala v času dejanskega stanja v postopku v glavni stvari, ki ima v bistvu enako vsebino kot ta člen 60.

58 V skladu s členom 24 Uredbe št. 2913/92 se za namene določitve uvoznih ali izvoznih dajatev „blago, ki je bilo proizvedeno v dveh ali več državah, […] šteje za blago po poreklu iz tiste države, v kateri je bila […] opravljena zadnja bistvena […] predelava ali obdelava“.

59 Ta določba podaja skupno opredelitev pojma porekla blaga, ki je nujno sredstvo za zagotovitev enotne uporabe skupne carinske tarife in vseh drugih ukrepov, ki jih za uvoz ali izvoz blaga sprejmejo Unija ali države članice (glej v tem smislu sodbo Gesellschaft für Überseehandel, 49/76, EU:C:1977:9, točka 5).

60 Iz tega na eni strani izhaja, da se ta določba ne nanaša na vsebino informacij, namenjenih potrošniku preko elementov oznak obutve.

61 Na drugi strani, kot navaja Komisija, glede na to, da člen 3(2) zakona št. 8/2013 ne določa nobenega merila, ki bi omogočalo opredelitev porekla proizvoda glede na kraj „zadnje bistvene predelave ali obdelave“ v smislu člena 24 Uredbe št. 2913/92, je treba ugotoviti, da na podlagi predložitvene odločbe ni mogoče opredeliti povezave med razlago tega člena 24 in rešitvijo spora o glavni stvari.

62 Ker odgovor Sodišča na peto in šesto vprašanje ni upošteven za rešitev spora o glavni stvari, je treba ob upoštevanju sodne prakse, navedene v točki 54 te sodbe, ugotoviti, da ti vprašanji nista dopustni.

Stroški

63 Ker je ta postopek za stranke v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški, priglašeni za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (tretji senat) razsodilo:

Člena 3 in 5 Direktive Evropskega Parlamenta in Sveta 94/11/ES z dne 23. marca 1994 o približevanju na področju zakonov in drugih predpisov držav članic v zvezi z označevanjem materialov, ki se uporabljajo za glavne sestavne dele obutve, namenjene prodaji potrošnikom, je treba razlagati tako, da nasprotujeta zakonodaji države članice, kakršna je ta iz spora o glavni stvari, ki med drugim prepoveduje dajanje na trg usnjenih delov obutve s poreklom iz drugih držav članic ali s poreklom iz tretjih držav, ki so bili že dani na trg v drugi državi članici ali zadevni državi članici, če ti izdelki ne vsebujejo navedbe o državi porekla.

Podpisi